C/2024/4418

8.7.2024

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 15. maja 2024

o Priporočilu za sklep Sveta o spremembi monetarnega sporazuma s Kneževino Andoro in monetarnega sporazuma z Republiko San Marino (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 16. aprila 2024 prejela zahtevo Sveta Evropske unije za mnenje o priporočilu Komisije za sklep Sveta o spremembi monetarnega sporazuma s Kneževino Andoro in monetarnega sporazuma z Republiko San Marino ([1]) (v nadaljnjem besedilu: predlagani sklep).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz člena 219(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določa, da kadar se pojavi potreba po pogajanjih med Unijo in eno ali več tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami o sporazumih glede vprašanj monetarnega ali deviznega režima, Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z ECB določi modalitete pogajanj in sklepanja takšnih sporazumov. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Splošne pripombe

1.1 Leta 2011 je bil sklenjen monetarni sporazum med Unijo in Kneževino Andoro ([2]), ki mu je leta 2012 sledil monetarni sporazum med Unijo in Republiko San Marinom ([3]) (v nadaljnjem besedilu: monetarna sporazuma). Komisija je decembra 2023 zaključila pogajanja o pridružitvenem sporazumu z Andoro in San Marinom ([4]) (v nadaljnjem besedilu: pridružitveni sporazum).

1.2 ECB pozdravlja cilje predlaganega sklepa, in sicer preprečitev podvajanja podobnih prizadevanj v okviru monetarnih sporazumov in pridružitvenega sporazuma tako na strani Unije kot na strani Andore in San Marina. Pravni akti Unije, ki jih morata Andora in San Marino izvajati v skladu z monetarnima sporazumoma in pridružitvenim sporazumom, se delno prekrivajo. Če se to prekrivanje ne odpravi, bi prišlo do podvajanja prizadevanj, saj bi se izvajanje prekrivajočih se pravnih aktov Unije spremljalo vzporedno v okviru monetarnih sporazumov in pridružitvenega sporazuma.

1.3 Hkrati ECB ugotavlja, da bo imela uvedba sprememb monetarnih sporazumov, predvidenih v predlaganem sklepu, pomembne učinke na okvir monetarnih sporazumov. Z monetarnima sporazumoma se ustanavljata skupna odbora ([5]), ki imata ključno vlogo pri oceni izvajanja pravnih aktov Unije, navedenih v prilogah k monetarnima sporazumoma. V primeru monetarnega sporazuma med Unijo in Andoro skupni odbor sestavljajo predstavniki Andore, Komisije, Španije, Francije in ECB. Skupni odbor iz monetarnega sporazuma med Unijo in San Marinom sestavljajo predstavniki San Marina, Komisije, Italije in ECB. ECB razume, da bo sestava pododbora, ki bo ocenil

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) (UL C 369, 17.12.2011, str. 1).
([3]) (UL C 121, 26.4.2012, str. 5). Ta monetarni sporazum je nadomestil prejšnji Monetarni sporazum med Italijansko republiko v imenu Evropske skupnosti in Republiko San Marino (UL C 209, 27.7.2001, str. 1).
([4]) Glej sporočilo za javnost Komisije z dne 12. decembra 2023 z naslovom *The Commission welcomes the end of the negotiations for an Association Agreement with Andorra and San Marino* (Komisija pozdravlja zaključek pogajanj o pridružitvenem sporazumu z Andoro in San Marinom), ki je dostopno na spletišču Komisije na naslovu www.ec.europa.eu. ECB ni videla besedila pridružitvenega sporazuma, kot je bilo dogovorjeno na ravni pogajalcev, čeprav je pridružitveni sporazum vir predlaganih sprememb monetarnih sporazumov.
([5]) Glej člen 11 monetarnih sporazumov.

izvajanje pravnih aktov Unije, ki so navedeni v ustrezni prilogi k pridružitvenemu sporazumu, vendar označeni kot pomembni za uporabo monetarnih sporazumov, zelo drugačna od sestave skupnih odborov iz monetarnih sporazumov. Ni predvideno, da bo ECB uradna članica pododbora. Zaradi pomembnosti predlaganih sprememb ECB meni, da bi morala biti v skladu s preteklo prakso v celoti vključena v pogajanja na področju iz njene pristojnosti.

2. **Posebne pripombe**

2.1 V obrazložitvenem memorandumu k predlaganemu sklepu je navedeno, da bodo pravni akti Unije o bančnem in finančnem pravu ter o boju proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki so navedeni v ustrezni prilogi k pridružitvenemu sporazumu in ki „zadevajo euro“, jasno označeni kot taki, tako da bi se ocenjevanje njihovega izvajanja v okviru pridružitvenega sporazuma istočasno opravilo tudi za namene monetarnih sporazumov. Pojasnjeno je, da nameravajo službe Komisije povabiti svoje sogovornike iz ECB, da se pridružijo delegaciji Komisije v pododboru za finančne storitve, ustanovljenem s pridružitvenim sporazumom, ko ta razpravlja o izvajanju aktov Unije, ki so pomembni tudi za uporabo monetarnih sporazumov. ECB pozdravlja namero Komisije, da povabi ECB na seje pododbora, kadar je vsebina razprav pomembna za uporabo monetarnih sporazumov. Predlagani sklep ne določa, kako naj bi se tako sodelovanje formalno uredilo in kakšen bi bil status ECB na teh sejah. ECB razume, da bi bila na zadevne seje pododbora vabljena kot opazovalka.

2.2 Predlagani sklep določa, da se v monetarna sporazuma vključi določba, v skladu s katero vsi novi akti, ki spadajo v podsklop pravnih aktov Unije o bančnem in finančnem pravu, ki zadevajo euro, in vsi novi pravni akti Unije o boju proti pranju denarja ali financiranju terorizma postanejo del ustrezne priloge k pridružitvenemu sporazumu izključno, ko se ti pravni akti Unije začnejo uporabljati na podlagi pridružitvenega sporazuma ([6]). V obrazložitvenem memorandumu k predlaganemu sklepu je navedeno, da lahko različni deli protokola pridružitvenega sporazuma, ki obravnava finančne storitve, začnejo veljati za pridružene države postopno. Dokler se pravni akti Unije, ki spadajo v določen del, ne začnejo uporabljati na podlagi pridružitvenega sporazuma, bi bil zadevni pravni red Unije zato še naprej vključen in upoštevan v prilogah k monetarnima sporazumoma.

2.3 ECB ugotavlja, da bi lahko preteklo precej časa med sprejetjem pridružitvenega sporazuma in dnem, ko bodo za pridruženi državi začeli veljati deli protokola o finančnih storitvah, ki vključujejo pravne akte Unije o bančnem in finančnem pravu ter o boju proti pranju denarja in financiranju terorizma. Za zagotovitev pravne varnosti bi bilo zato treba v ustrezni določbi monetarnih sporazumov ([7]) izrecno navesti, da se v primeru, ko se pravni akt Unije, ki spada v zadevni pravni red Unije, sprejme ali spremeni, preden se začne uporabljati na podlagi pridružitvenega sporazuma, tak pravni akt Unije doda v prilogi k monetarnima sporazumoma in prenese v ustrezno prilogo k pridružitvenemu sporazumu, ko se začne uporabljati na podlagi pridružitvenega sporazuma. Poleg tega iz predlaganega sklepa ni jasno, od katerega trenutka se bo štelo, da se pravni akti Unije, ki spadajo v določen del protokola o finančnih storitvah, začnejo uporabljati na podlagi pridružitvenega sporazuma. Ta vidik je treba razjasniti, da se zagotovi pravna varnost glede časovnega okvira za prenos odgovornosti iz okvira monetarnih sporazumov v okvir pridružitvenega sporazuma.

([6]) Glej člen 1, prvi odstavek, točka (a), predlaganega sklepa.
([7]) Kakor je navedeno v členu 1, prvi odstavek, točka (a), predlaganega sklepa.

2.4 Predlagani sklep določa, da bi bilo treba v monetarna sporazuma vključiti določbo, v skladu s katero se jasno označijo pravni akti Unije o bančnem in finančnem pravu, ki so potrebni za euro, in vsi pravni akti Unije o boju proti pranju denarja ali financiranju terorizma, ki so navedeni v pridružitvenem sporazumu, vendar so pomembni za nemoteno uporabo in zaščito eura ([8]). To bi omogočilo, da se ocena izvajanja teh aktov v obeh pridruženih državah za namene monetarnih sporazumov opravi v okviru pridružitvenega sporazuma. ECB pozdravlja vključitev takšne določbe, saj je to ključna določba predlaganega sklepa za preprečitev podvajanja med monetarnima sporazumoma in pridružitvenim sporazumom. ECB hkrati opozarja na nejasnost glede izvajanja tega ukrepa. Ni jasno, ali je treba določbo z enako vsebino vključiti tudi v pridružitveni sporazum in kdo odloča o označitvi pravnih aktov Unije kot pomembnih za uporabo monetarnih sporazumov. ECB je pripravljena sodelovati pri tej nalogi. O označitvi bi se lahko na primer odločalo na sejah pododbora za finančne storitve, ustanovljenega s pridružitvenim sporazumom. Poleg tega ECB za zagotovitev večje pravne varnosti predlaga, da se zadevni pravni akti Unije označijo kot „pomembni za uporabo monetarnega sporazuma“ in ne kot akti, ki „zadevajo euro“, so „potrebni za euro“ ali so „pomembni za nemoteno uporabo in zaščito eura“.

2.5 ECB prav tako predlaga, da se v isti določbi določi, da se po sejah, na katerih se obravnava stanje izvajanja pravnih aktov Unije, ki so našteti v ustrezni prilogi k pridružitvenemu sporazumu in označeni kot pomembni za uporabo monetarnih sporazumov, „preglednica o izvajanju“ predloži ustreznemu skupnemu odboru iz monetarnih sporazumov. Brez tega obstaja tveganje, da bosta označitev nekaterih pravnih aktov Unije kot pomembnih za uporabo monetarnih sporazumov in izjava, da se bo ocenjevanje izvajanja teh pravnih aktov v okviru pridružitvenega sporazuma istočasno opravilo tudi za namene monetarnih sporazumov, brezpredmetna. Skupna odbora iz monetarnih sporazumov bi morala biti ustrezno obveščena o stanju izvajanja ustreznih pravnih aktov Unije, da se ugotovi, ali to vpliva na uporabo monetarnih sporazumov. ECB razume, da je treba istovrstno določbo vključiti v pridružitveni sporazum.

2.6 S predlaganim sklepom se predlaga vključitev določbe, ki določa, da se podsklop pravnih aktov Unije o bančnem in finančnem pravu, ki zadevajo euro, in vsi novi pravni akti Unije o boju proti pranju denarja ali financiranju terorizma, ki postanejo del pridružitvenega sporazuma, samodejno vključijo v prilogi k monetarnima sporazumoma, če se pridružitveni sporazum delno ali v celoti začasno prekine ali če preneha veljati ([9]). ECB zaradi celovitosti predlaga, da se pojasni, da bi ta proces spremljala tudi ocena izvajanja ustreznih pravnih aktov Unije, ki bi se izvedla v okviru monetarnih sporazumov.

2.7 ECB pozdravlja to, da se s predlaganim sklepom v monetarna sporazuma vključi določba, s katero bi se zagotovilo, da pravne akte Unije s področja monetarnega prava še naprej urejata izključno monetarna sporazuma ([10]). Kot je pojasnjeno v obrazložitvenem memorandumu k predlaganemu sklepu, pravni akti s področja monetarnega prava vključujejo pravne ukrepe na področju bankovcev in kovancev, goljufij in ponarejanja in statističnega poročanja Evropski centralni banki ter akte na podlagi člena 133 Pogodbe. Zato med drugim zajemajo vse pravne akte, ki jih sprejme ECB in so našteti v prilogah k monetarnima sporazumoma.

([8]) Glej člen 1, prvi odstavek, točka (c), predlaganega sklepa.
([9]) Glej člen 1, prvi odstavek, točka (d), predlaganega sklepa.
([10]) Glej člen 1, prvi odstavek, točka (e), predlaganega sklepa.

2.8 Nazadnje predlagani sklep določa, da je edino Komisija pooblaščena za pogajanja o spremembi monetarnih sporazumov z Andoro in San Marinom ter njeno sklenitev in podpis ([11]). ECB ugotavlja, da to odstopa od dosedanje prakse, v skladu s katero je bila ECB v celoti vključena v pogajanja o monetarnih sporazumih na področju iz njene pristojnosti ([12]). Poleg tega sprememba monetarnih sporazumov, o kateri se je treba pogajati z Andoro in San Marinom v skladu s predlaganim sklepom, ni manjša in tehnične narave. Kot je navedeno v odstavku 1.3 tega mnenja, ima predlagana sprememba pomembne posledice za okvir monetarnih sporazumov, zlasti za vlogo skupnih odborov, ustanovljenih z monetarnima sporazumoma. Zato bi moralo biti v predlaganem sklepu določeno, da bo ECB v skladu s preteklo prakso v celoti vključena v pogajanja na področju iz njene pristojnosti.

Kadar ECB priporoča, da se predlagani sklep spremeni, so konkretni predlogi sprememb besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v ločenem tehničnem delovnem dokumentu. Tehnični delovni dokument je dostopen v angleščini na spletišču EUR-Lex.

V Frankfurtu na Majni, 15. maja 2024

Predsednica ECB
Christine LAGARDE

([11]) Glej člen 2 predlaganega sklepa.

([12]) Glej člen 7 Sklepa Sveta 1999/97/ES (UL L 30, 4.2.1999, str. 33); člen 7 Sklepa Sveta 2004/548/ES z dne 11. maja 2004 o stališču Skupnosti glede sporazuma o monetarnih odnosih s Kneževino Andoro (UL L 244, 16.7.2004, str. 47) in člen 3 Sklepa Sveta 2009/904/ES z dne 26. novembra 2009 o stališču Evropske skupnosti glede ponovnih pogajanj o Monetarnem sporazumu z Republiko San Marino (UL L 322, 9.12.2009, str. 12).